I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REKOMENDACIJOS

TARYBA

TARYBOS REKOMENDACIJA

2011 m. liepos 12 d.

dėl Portugalijos 2011 m. nacionalinės reformų programos

(2011/C 216/01)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) 2010 m. kovo 26 d. Europos Vadovų Taryba pritarė Komisijos pasiūlymui įgyvendinti naują darbo vietų kūrimo ir augimo strategiją „Europa 2020“, grindžiamą geresniu ekonomikos politikos koordinavimu, ir daugiausia dėmesio skirti toms svarbioms sritims, kuriose reikia imtis veiksmų, kad būtų stiprinamas Europos tvaraus augimo ir konkurencingumo potencialas.

(2) 2010 m. liepos 13 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl valstybių narių ir Sąjungos bendrųjų ekonominės politikos gairių (2010–2014 m.), o 2010 m. spalio 21 d. – sprendimą dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių [1], kurie kartu sudaro integruotas gaires. Į šias integruotas gaires valstybių narių paprašyta atsižvelgti formuojant nacionalinę ekonomikos ir užimtumo politiką.

(3) 2011 m. sausio 12 d. Komisija patvirtino pirmąją metinę augimo apžvalgą, kuria pradedamas naujas ekonomikos valdymo ES ciklas ir pirmas *ex ante* bei integruoto politikos koordinavimo Europos semestras, numatytas strategijoje „Europa 2020“.

(4) 2011 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino fiskalinio konsolidavimo ir struktūrinių reformų prioritetus (atsižvelgdama į 2011 m. vasario 15 d. ir kovo 7 d. Tarybos išvadas ir Komisijos metinę augimo apžvalgą). Ji pabrėžė, kad pirmenybę reikia teikti patikimų biudžetų ir fiskalinio tvarumo atkūrimui, nedarbo mažinimui reformuojant darbo rinką ir naujoms ekonomikos augimo skatinimo priemonėms. Ji paprašė, kad valstybės narės šiuos prioritetus įgyvendintų konkrečiomis priemonėmis ir jas įtrauktų į savo stabilumo ar konvergencijos programas ir į nacionalines reformų programas.

(5) 2011 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Taryba taip pat paragino valstybes nares, prisijungusias prie pakto „Euro plius“, laiku pranešti apie savo įsipareigojimus, kad juos būtų galima įtraukti į stabilumo arba konvergencijos programas ir nacionalines reformų programas. Konkretūs 2011 m. įsipareigojimai ir veiksmai Portugalijos nacionalinėje reformų programoje aiškiai nenurodyti, tačiau tikimasi, kad jie bus pateikti Europos Vadovų Tarybai.

[1] 2011 m. gegužės 19 d. Tarybos sprendimu 2011/308/ES dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių (OL L 138, 2011 5 26, p. 56) taikytina 2011 m.

(6) 2011 m. kovo 23 d. Portugalijos vyriausybė 2011–2014 m. stabilumo programą pateikė nacionaliniam parlamentui, bet šis ją atmetė. 2011 m. balandžio 19 d. Portugalijos vyriausybė pateikė nacionalinę reformų programą. Siūlomi makroekonominiai ir fiskaliniai scenarijai ir politikos rekomendacijos įtraukti į 2011 m. gegužės 17 d. pasirašytą susitarimo memorandumą.

(7) 2011 m. gegužės 17 d. Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą 2011/344/ES, kuriuo Portugalijai trejus metus (2011–2014 m.) teikiama vidutinės trukmės finansinė pagalba pagal 2010 m. gegužės 11 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 407/2010, kuriuo nustatoma Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonė ([1]). Pridėtame tą pačią dieną pasirašytame susitarimo memorandume ir jo paskesniuose papildymuose išdėstytos ekonominės politikos sąlygos, kuriomis remiantis išmokama finansinė pagalba.

(8) 2010 m. Portugalijos BVP augimo norma buvo 1,3 %. Kartu su žymiai padidėjusiu eksportu, šį teigiamą augimą taip pat nulėmė išskirtiniai veiksniai, paskatinę privatų vartojimą. Kainų ir sąnaudų pokyčiai aiškiai nebuvo pakankami veiksniai, kurie pakankamai sparčiai skatintų konkurencingumą, kad sumažintų savo einamosios sąskaitos deficitą, kuris 2010 m. buvo net 10 %. Silpna ekonomika apskritai ir smarkiai didėjantis nedarbas (11,2 % 2010 m. pabaigoje) nulėmė didelį valdžios sektoriaus deficitą, kuris 2009 m. viršijo 10 % BVP, o 2010 m. – 9 %, palyginti su 3,5 % 2008 m. Nepageidaujamas viešojo sketoriaus finansų vystymasi, kuris asocijavosi su siplnu ekonomikos augimu, neseniai lėmė vis didesnį pasitikėjimo praradimą ir kėlė spaudimą užsienio akcijų rinkose, o tai kelia nerimą dėl jos viešųjų finansų tvarumo. Kredito reitingų agentūroms keletą kartų iš eilės sumažinus Portugalijos vyriausybės obligacijų reitingus, šalis tapo nepajėgi refinansuoti savo skolų tokiomis palūkanų normomis, kurios atitiktų ilgalaikio fiskalinio tvarumo tikslą. Tuo pat metu nuo išorės finansavimo, ypač iš euro zonos, labai priklausomas bankų sektorius buvo vis labiau atskiriamas nuo finansavimo iš rinkų.

(9) Portugalija įsipareigojo įgyvendinti ekonominio ir finansinio koregavimo programą, kad sugrąžintų pasitikėjimą savo valstybės skolos tvarumu ir bankų sektoriumi bei skatintų augimą ir užimtumą. Programoje numatytos išsamios priemonės, apimančios tris sritis: i) patikima ir subalansuota fiskalinio konsolidavimo strategija, grindžiama struktūrinėmis fiskalinėmis priemonėmis ir geresne fiskaline kontrole; ii) laikotarpio pradžioje vykdytinos nuodugnios ir struktūrinės reformos, ypač darbo ir produktų rinkose; ir iii) priemonės finansų sektoriui apsaugoti nuo neplaningo finansinio įsiskolinimo mažinimo taikant rinkos pagrindu veikiančius mechanizmus bei pagalbines priemones.

(10) Komisija įvertino nacionalinę reformų programą. Komisija įvertino ne tik jos svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Portugalijos politikai, bet ir tai, kaip laikomasi ES taisyklių ir gairių, nes būtina stiprinti bendrą ES ekonomikos valdymą, ES priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų. Atsižvelgdama į tai, Komisija pabrėžia būtinybę nedelsiant įgyvendinti numatytas priemones siekiant įgyvendinti Įgyvendinimo sprendimą 2011/344/ES,

REKOMENDUOJA Portugalijai:

Įgyvendinti Įgyvendinimo sprendime 2011/344/ES nustatytas priemones, patikslintas 2011 m. gegužės 17 d. susitarimo memorandume ir jo paskesniuose papildymuose.

Priimta Briuselyje 2011 m. liepos 12 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. VINCENT-ROSTOWSKI

([1]) OL L 118, 2010 5 12, p. 1.